

La crisi de la construcció

La Vero apaga el Marlboro Touch. Al cendrer n'hi ha uns quants més. La Júlia posa en marxa la gravadora de veu i la convida a començar. La Vero juga amb la cullereta, pesca espuma del cafè amb llet i se la posa a la boca amb un gest que, si no fos per la situació, semblaria insinuant.

—A veure, jo ja fa temps que ho vaig deixar. Amb el raconet que he acumulat en tinc prou per anar tirant. Necessito ben poc per viure, sola i sense despeses importants. Aquestes quatre parets estan pagades i ben pagades. No tinc fills, ni cotxe, ni gos. Encara m'agraden els vestits, ja ho veieu, però tinc l'armari tan ple que no em cal comprar gaire res.

La Vero, tot i voltar la cinquantena, fa goig. Maquillada sense estridències, du un vestit atemporal, arrapat, que li marca unes corbes elegants, ben fetes, cuidades tota una vida. La faldilla, curta, deixa veure unes cames llargues i gràcils dins unes mitges negres.

—Ara és així. Abans, gastava sense mirar, només per dir-me a mi mateixa que ho podia fer, que res se'm resistia, que valia la pena. A més, la major part del temps no me n'havia d'ocupar, ells ho feien per mi.

Creua les cames amb estil, de la mateixa manera que ho devia haver fet milers de cops, abans, davant d'ells.

-Però res no dura per sempre. Quan van deixar de trucar-me em va caure el cel al cap. No passa de cop, sabeu? Primer ni te n'adones: un que falla, un altre que allarga el temps entre trobada i trobada. Tots acaben desapareixent. I no en truquen de nous. Vaig baixar del núvol i vaig haver de triar. Podia abaixar el meu *caché*, treballar en una casa i mirar de fer com si res, o... -fa un glop de cafè amb llet- fer números, reduir dràsticament les despeses i deixar-ho.

Es queda mirant un punt indefinit de la paret blanca. Els ulls i el pensament li marxen lluny, a una altra vida, que era molt diferent i era la seva tan sols uns quants anys enrere. S'hi està una estona llarga, fins que li cau la cendra i es queda només amb la punta de la cigarreta als dits.

-Bé, però tu no ets aquí per això. Perdona, que m'enrotllo amb coses que no vénen al cas -encén un Marlboro-. A veure, el Paco. El Paco em truca de tant en tant. Sí. Fa molt de temps que va deixar de ser un client. Ell tenia preferència, era important per a mi i em feia sentir que jo també ho era per a ell. Et sonarà estrany, però és així. Té dona i un munt de criatures, una feina important i un munt d'activitats. Però hi va haver una època que dinàvem junts quasi cada dia. I sopàvem. I dormíem -fa una calada llarga-. Ara no, ara només em truca de tant en tant. Però llavors... m'ho explicava tot: de la feina, de casa, tot. Eren els anys bons de la construcció, sabeu? Treballava moltíssim. El Paco és un home que s'ha fet a sí mateix. Sempre deia: nosaltres ens hem fet a nosaltres mateixos, Vero, tu i jo. En això som iguals. No devem res a ningú, tu i jo. Recorda-ho sempre. No donis les

gràcies, tot el que tens és perquè t'ho has guanyat –apaga el cigarret–. Sempre menjàvem amb cava. Es van posar de moda els vins i després els gintònics, però ell preferia el cava. Juvé i Camps Reserva de la Família.

La Júlia comprova que la gravadora de veu funcioni correctament. Ho ha fet abans de començar, però és com un tic. La Vero somriu.

–El Paco em va trucar. Era el cap de setmana abans de Nadal. Farem una bona obra, em va dir. Jo corro amb totes les despeses, tu no t'has de preocupar per res. I en trauràs una bona picossada. Sí, va dir picossada. Vaig riure. Mira com parles, ara, què vols dir, exactament?, li vaig demanar. Va dir que jo cobraria el servei al preu més alt i tindria una propina encara més gran. En fi... el Paco sempre ha tingut algun detall amb mi, per Nadal. Encara ara, cada any, no falla mai.

La Vero li ofereix més cafè. La Júlia l'accepta: sol, amb sucre. La Vero li serveix i es posa la miqueta que queda a la seva tassa. Hi afegeix llet i remena.

–Es deia Aureli. El vam dur a aquell hotel. Sí, hi vam anar caminant, no era lluny. Primer vam pujar a l'habitació. Es va dutxar, afaitar i canviar de roba. Al restaurant vam demanar menú de Nadal. No era el vint-i-cinc però no hi feia res. El Paco va dir que estava bé, que no venia d'un parell de dies. L'Aureli va voler vi negre i el Paco no li va negar. En van caure dues ampolles i això que jo no el vaig quasi ni tastar; l'Aureli bevia per tots. Amb les postres, un Juvé i Camps Reserva de la Família. Cafè i torrons.

Es veu el cafè amb llet, tot, amb un parell de glops.

-Quan vam tornar a pujar, amb prou feines s'aguantava dret. Va ser llavors. El Paco va treure tots aquells papers de la cartera i li va fer signar. Va dir que enviaríem felicitacions a tots els que havien fet aportacions per la campanya de Nadal. Sí, li havíem dit que el Paco i jo érem de l'associació. Per això el dinar i tot plegat. El Paco i jo signàvem unes felicitacions velles d'Unicef, amb paisatges nevats, els reis, l'arbre i gent amb regals, i a ell li anava posant els papers. Era molt evident, però no es va adonar de res. I, si se'n va adonar, tant li feia. Quan va acabar, el Paco va desar els papers en un portafolis, el va guardar a la cartera i ens va deixar sols -busca, dins els ulls de la Júlia, copsar què li ha arribat-. Li havíem promès. Ell no..., bé, no cal que expliqui aquesta part. Quan es va quedar adormit vaig marxar. Li vaig deixar-li una nota dient que havia passat un bon dia, que el vestit nou era per a ell i que l'habitació estava pagada; que s'hi podia quedar fins l'endemà a les dotze.

La Júlia atura la gravadora. Comença a recollir.

-Amb això n'hi ha prou. Vero, recordes de què va el reportatge, ho tens clar, oi? Hem seguit tres cassos semblants al de l'Aureli i...

-Ho tinc clar.

-Saps que l'Aureli ara té problemes.

-Sí. M'ho has dit.

-Li reclamen diners. Podria anar a la presó i tot -la Júlia fa una pausa per buscar les paraules exactes-. Sortiràs al programa?

-Sí. Sortiré.

-L'associació ha presentat una denúncia. Quan hi hagi el judici, testificaràs?

-Sí, ho faré.

-Et poden acusar de còmplice. Confiem que no ho facin, però podria passar. Tu no n'has tret benefici i la denúncia l'han presentada contra el Paco només.

-M'és igual. És repugnant el que hem fet.

-D'acord. Doncs ja hem acabat -la Júlia no gosa acomiadar-se, no encara-. Estàs bé?

-Sí.

-I doncs?

-El Paco...

-El Paco, què?

-El trobaré a faltar.